Πρὸς Τίτον

Παύλος, δούλος θεού, ἀπόστολος δὲ Ἰησού χριστού, κατὰ πίστιν ἐκλεκτών θεού $\mathbf{1}$ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν, ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν $\mathbf{2}$ ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς $\mathbf{3}$ ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὁ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, \mathbf{T} ίτ $\mathbf{\omega}^{11}$ γνησί $\mathbf{\omega}^{12}$ τέκν $\mathbf{\omega}$ κατὰ κοινὴν πίστιν: χάρις, ἔλεος, $\mathbf{4}$ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρός, καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

Τούτου χάριν¹⁵ κατέλιπόν¹⁶ σε ἐν Κρήτη,¹⁷ ἵνα τὰ λείποντα¹⁸ ἐπιδιορθώση,¹⁹ καὶ 5 καταστήσης²⁰ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην:²¹ εἴ τίς ἐστιν 6 ἀνέγκλητος,²² μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ²³

¹ ἐκλεκτός, chosen, elect. ² ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ³ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ⁴ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ⁵ ἀψευδής, unable to lie, truthful. ⁶ πρό, before (gen), before. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁹ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ¹⁰ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ¹¹ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹² γνήσιος, genuine, true. ¹³ κοινός, common, unclean. ¹⁴ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁵ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹⁶ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁷ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ¹⁸ λείπω, leave, leave behind. ¹⁹ ἐπιδιορθόω, set right, correct in addition. ²⁰ καθίστημι, set, constitute. ²¹ διατάσσω, command, give orders to. ²² ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ²³ κατηγορία, ας, ἡ, accusation, charge.

Πρὸς Τίτον 1:7
Byzantine NT

ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς θεοῦ 7 οἰκονόμον: μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, αλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σωφρονα, δίκαιον, σοιον, εγκρατῆ, άντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ξί γ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῆ διδασκαλία τῆ ὑγιαινούση, αλλ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. ἐλέγχειν.

Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι,² ματαιολόγοι²³ καὶ φρεναπάται,²⁴ μάλιστα²⁵ οἱ 10 ἐκ περιτομῆς,²⁶ οῦς δεῖ ἐπιστομίζειν:²⁻ οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν,²⁶ 11 διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ²ց κέρδους³ο χάριν.³¹ Εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος 12 αὐτῶν προφήτης, Κρῆτες³² ἀεὶ³³ ψεῦσται,³⁴ κακὰ θηρία,³⁵ γαστέρες³⁶ ἀργαί.³⁻ Ἡ 13

¹ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ²ἀνυπότακτος, not subject to rule, rebellious. ³ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ⁴ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ⁵οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ⁶αὐθάδης, self-willed, stubborn. ⁷ὀργίλος, inclined to anger, quick tempered. ⁸πάροινος, ου, ὁ, addicted to wine, drunken. ⁹πλήκτης, ου, ὁ, bully, contentious person. ¹¹ο ἀισχροκερδής, greedy of base gain, avaricious. ¹¹ φιλόξενος, hospitable. ¹² φιλάγαθος, loving what is good. ¹³ σώφρων, self-controlled, sensible. ¹⁴ὅσιος, righteous, pious. ¹⁵ ἐγκρατής, self-controlled, disciplined. ¹⁶ ἀντέχομαι, hold, hold fast. ¹⁻ διδαχή, ῆς, ἡ, teaching, instruction. ¹8 δυνατός, powerful, possible. ¹⁰ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ²⁰ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ²¹ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ²² ἐλέγχω, convict, reprove. ²³ ματαιολόγος, ου, ὁ, talking idly, and empty talker. ²⁴ φρεναπάτης, ου, ὁ, deceiver, misleader. ²⁵ μάλιστα, especially, most of all. ²⁶ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ²⁻ ἐπιστομίζω, silence, stop the mouth. ²৪ ἀνατρέπω, overturn, upset. ²² αἰσχρός, shameful, base. ³⁰ κέρδος, ους, τό, gain, profit. ³¹ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ³² Κρής, ητός, ὁ, Cretan. ³³ ἀεί, always, ever. ³⁴ ψεύστης, ου, ὁ, liar, deceiver. ³⁵ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ³⁶ γαστήρ, τρος, ἡ, belly, womb. ³⁻ ἀργός, inactive, idle.

Byzantine NT Πρὸς Τίτον 1:14

μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. Δι' ἡν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῆ πίστει, μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, καὶ ἐντολαῖς 14 ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. Πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς 15 καθαροῖς: τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν: ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, 16 τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὅντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι. 20

Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει²¹ τῆ ὑγιαινούση διδασκαλία: πρεσβύτας νηφαλέους 24 2 εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ύγιαίνοντας τῆ πίστει, τῆ ἀγάπη, τῆ ὑπομονῆ: 3 πρεσβύτιδας ώσαύτως ἐν καταστήματι θίεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνω πολλῶ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ίνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας 4

¹ μαρτυρία, ας, ή, testimony, witness. ² ἀληθής, true, unconcealed. ³ αἰτία, ας, ή, cause, reason. ⁴ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁵ ἀποτόμως, severely, rigorously. ⁶ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ⁷ προσέχω, take head of, attend to. ⁸ Τουδαϊκός, Jewish, Judaic. ⁹ μῦθος, ου, ὁ, fable, myth. ¹⁰ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ¹¹ καθαρός, clean, pure. ¹² μιαίνω, stain, defile. ¹³ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁴ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁵ συνείδησις, εως, ή, conscience. ¹⁶ ὁμολογέω, confess, profess. ¹⁷ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ¹⁸ βδελυκτός, abhorrent, detestable. ¹⁹ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ²⁰ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ²¹ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²² διδασκαλία, ας, ή, teaching, doctrine. ²³ πρεσβύτης, ου, ὁ, old man. ²⁴ νηφαλέος, sober, temperate. ²⁵ σεμνός, honorable, dignified. ²⁶ σώφρων, self-controlled, sensible. ²⁷ ὑπομονή, ῆς, ή, endurance, perseverance. ²⁸ πρεσβύτις, ιδος, ή, older woman, elderly lady. ²⁹ ώσαύτως, likewise. ³⁰ κατάστημα, τος, τό, behavior, demeanor. ³¹ ἱεροπρεπής, reverent. ³² διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ³³ οἶνος, ου, ὁ, wine. ³⁴ δουλόω, enslave, bring under subjection. ³⁵ καλοδιδάσκαλος, teaching what is good. ³⁶ σωφρονίζω, encourage, advise. ³⁷ νέος, new, young.

Πρὸς Τίτον 2:5

φιλάνδρους είναι, φιλοτέκνους, σώφρονας, άγνάς, όικουρούς, άγαθάς, 5ύποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημῆται: 6 τοὺς νεωτέρους ὑσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν: περὶ πάντα σεαυτὸν 1 7 τύπον¹³ καλών ἔργων, ἐν τῆ διδασκαλία¹⁴ ἀδιαφθορίαν, ¹⁵ σεμνότητα, 16 ἀφθαρσίαν, 17 λόγον ὑγιῆ, 18 ἀκατάγνωστον, 19 ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας 20 8 έντραπῆ, 21 μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. 22 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις 23 9 έν πᾶσιν εὐαρέστους 24 εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, 25 μὴ 10νοσφιζομένους, 26 αλλα πίστιν πασαν ένδεικνυμένους 27 αγαθήν, ίνα την διδασκαλίαν 14 τοῦ σωτῆρος 28 ἡ μ ῶν θεοῦ κοσμῶσιν 29 ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη 30 γὰρ ἡ 11χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος 31 πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα 32 ἡμᾶς ΐνα, 12άρνησάμενοι³³ τὴν ἀσέβειαν³⁴ καὶ τὰς κοσμικὰς³⁵ ἐπιθυμίας,³⁶ σωφρόνως³⁷ καὶ

¹ φίλανδρος, love for a husband. ² φιλότεκνος, loving one's children. ³ σώφρων, self-controlled, sensible. ⁴ άγνός, pure, holy. ⁵ οἰκουρός, housekeeper. ⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁷ βλασφημέω, revile, blaspheme. ⁸ νέος, new, young. ⁹ ὡσαύτως, likewise. ¹⁰ σωφρονέω, be of sound mind, judgment. ¹¹ σεαυτοῦ, yourself, of you. ¹² παρέχω, offer, afford. ¹³ τύπος, ου, ό, mark, example. ¹⁴ διδασκαλία, ας, ή, teaching, doctrine. ¹⁵ ἀδιαφθορία, ας, ή, incorruptibility, soundness. ¹⁶ σεμνότης, ητος, ή, seriousness, dignity. ¹⁷ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality. ¹⁸ ὑγιής, whole, healthy. ¹⁹ ἀκατάγνωστος, beyond reproach, uncondemned. ²⁰ ἐναντίος, opposite, hostile. ²¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ²² φαῦλος, worthless, bad. ²³ δεσπότης, ου, ό, master, lord. ²⁴ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ²⁵ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ²⁶ νοσφίζω, rob, set apart. ²⁷ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ²⁸ σωτήρ, ῆρος, ό, savior, deliverer. ²⁹ κοσμέω, adorn, put into order. ³⁰ ἐπιφαίνω, appear, shine. ³¹ σωτήριος, saving, bringing salvation. ³² παιδεύω, teach, educate. ³³ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ³⁴ ἀσέβεια, ας, ή, ungodliness, impiety. ³⁵ κοσμικός, earthly, worldly. ³⁶ ἐπιθυμία, ας, ή, desire, passion. ³⁷ σωφρόνως, soberly, sensibly.

Byzantine NT Πρὸς Τίτον 2:13

δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν 13 ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ος ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης 14 ἀνομίας, καὶ καθαρίση ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

Ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε 11 μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. 12 Μηδείς σου 15 περιφρονείτω. 13

Υπομίμνησκε¹⁴ αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, ¹⁵ πειθαρχεῖν, ¹⁶ πρὸς **3** πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους ¹⁷ εἶναι, μηδένα βλασφημεῖν, ¹⁸ ἀμάχους ¹⁹ εἶναι, 2 ἐπιεικεῖς, ²⁰ πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ²¹ πραότητα ²² πρὸς πάντας ἀνθρώπους. ³Ημεν 3 γάρ ποτε ²³ καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ²⁴ ἀπειθεῖς, ²⁵ πλανώμενοι, ²⁶ δουλεύοντες ²⁷

¹ δικαίως, righteously, justly. ² εὐσεβως, in a godly manner, piously. ³ προσδέχομαι, receive, wait for. ⁴ ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ⁵ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ⁶ λυτρόω, ransom, liberate. ⁷ ἀνομία, ας, ἡ, lawlessness, iniquity. ⁸ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁹ περιούσιος, chosen, special. ¹⁰ ζηλωτής, οῦ, ὁ, Zealot, zealot. ¹¹ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹² ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ¹³ περιφρονέω, disregard, look down on. ¹⁴ ὑπομμνήσκω, remind, remember. ¹⁵ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹⁶ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ¹⁷ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹⁸ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁹ ἄμαχος, uncontentious, peaceable. ²⁰ ἐπιεικής, yielding, gentle. ²¹ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ²² πραΰτης, mildness, gentleness. ²³ ποτέ, once, at some time. ²⁴ ἀνόητος, foolish, thoughtless. ²⁵ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ²⁶ πλανάω, deceive, lead astray. ²⁷ δουλεύω, serve, am a slave.

Πρὸς Τίτον 3:4
Byzantine NT

ἐπιθυμίαις¹ καὶ ἡδοναῖς² ποικίλαις,³ ἐν κακία⁴ καὶ φθόνω⁵ διάγοντες,6 στυγητοί,7 μισοῦντες 8 ἀλλήλους. Ότε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία 10 ἐπεφάνη 11 τοῦ 4 σωτῆρος $\frac{12}{2}$ ήμῶν θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνη ὧν ἐποιήσαμεν ήμεῖς, 5άλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον εσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ ταλιγγενεσίας εκαὶ ἀνακαινώσεως ¹⁶ πνεύματος άγίου, οὖ ἐξέχεεν ¹⁷ ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, ¹⁸ διὰ Ἰησοῦ 6 χριστοῦ τοῦ σωτῆρος 12 ἡμῶν, ἵνα δικαιωθέντες 19 τῆ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι 7 γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων 8 βούλομαί $^{^{21}}$ σε διαβεβαιοῦσθαι, $^{^{22}}$ ἵνα φροντίζωσιν $^{^{23}}$ καλῶν ἔργων προΐστασθαι $^{^{24}}$ οί πεπιστευκότες θεῷ. Ταῦτά ἐστιν τὰ καλὰ καὶ ὡφέλιμα²5 τοῖς ἀνθρώποις: 9 μωρὰς 26 δὲ ζητήσεις 27 καὶ γενεαλογίας 28 καὶ ἔρεις 29 καὶ μάχας 30 νομικὰς 31 περιΐστασο: 32 εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς 33 καὶ μάταιοι. 34 Αἰρετικὸν 35 ἄνθρωπον μετὰ 10

¹ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ²ἡδονή, ῆς, ἡ, pleasure, lust. ³ποικίλος, varied, manifold. ⁴κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁵ρθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ⁰διάγω, spend one's life, live. ⁷ στυγητός, hateful, loathsome. ⁸ μισέω, hate, detest. ⁹ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹⁰ φιλανθρωπία, ας, ἡ, (loving) kindness, love for mankind. ¹¹ ἐπιφαίνω, appear, shine. ¹² σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ¹³ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁴ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ¹⁵ παλιγγενεσία, ας, ἡ, renewal, rebirth. ¹⁶ ἀνακαίνωσις, εως, ἡ, renewal, renewing. ¹⁷ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁸ πλουσίως, richly, abundantly. ¹⁹ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ²⁰ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ²¹ βούλομαι, wish, will. ²² διαβεβαιόομαι, speak confidently, insist. ²³ φροντίζω, be intent on, be careful about. ²⁴ προΐστημι, rule. ²⁵ ὡφέλιμος, useful, profitable. ²⁶ μωρός, foolish, stupid. ²⁷ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ²⁸ γενεαλογία, ας, ἡ, genealogy. ²⁹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ³⁰ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ³¹ νομικός, pertaining to the law. ³² περιΐστημι, stand around, avoid. ³³ ἀνωφελής, unprofitable, useless. ³⁴ μάταιος, vain, useless. ³⁵ αίρετικός, factious, causing division.

Byzantine NT

μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδως ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, 11 καὶ ἁμαρτάνει, ὡν αὐτοκατάκριτος. ε

Όταν πέμψω Άρτεμᾶν πρός σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς 12 Νικόπολιν: έκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ 13 Ἀπολλω πουδαίως πρόπεμψον, τὰ τνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. Μανθανέτωσαν 14 δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, τὰνα μὴ ὧσιν ἄκαρποι. 23

'Ασπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. 'Άσπασαι τοὺς φιλοῦντας 24 ἡμᾶς ἐν πίστει. 15

¹ δεύτερος, second. ² νουθεσία, ας, ή, admonition, instruction. ³ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ⁴ ἐκστρέφω, turn aside, pervert. ⁵ ἁμαρτάνω, sin. ⁶ αὐτοκατάκριτος, self-condemned. ⁷ Άρτεμᾶς, ᾶ, ὁ, Artemas. ⁸ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ⁹ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁰ Νικόπολις, εως, ἡ, Nicopolis. ¹¹ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹² Ζηνᾶς, ᾶν, ὁ, Zenas. ¹³ νομικός, pertaining to the law. ¹⁴ Άπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁵ σπουδαίως, with haste, diligently. ¹⁶ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁷ λείπω, leave, leave behind. ¹⁸ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁹ ἡμέτερος, our, our own. ²⁰ προΐστημι, rule. ²¹ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ²² χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ²³ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ²⁴ φιλέω, love, kiss.

Ή χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.